

Доцент др Вацлав Пеша поднио је реферат »Osvobozeneka úloha sovétské armády o povstani české lidu«. Аутор је резимирао досадашња сазнања о ослободитељској улози совјетске војске и чешком устанку.

Др Владо Ивановски је поднио реферат „Питање уједињења Македоније за вријеме другог свјетског рата“. Он је изнио веома интересантне податке о плановима за уједињење сва три дијела Македоније.

Др Томислав Тејцхман је поднио реферат »Československo-jugoslavské vzrahy v období závěru z světové války.

Последњи реферат на овом скупу дао је др Франце Кресал — »Problemi socialnega zavarovanja ob osvoboditvi v Sloveniji«.

Једна од општих карактеристика овога скупа јесте то што је он углавном саопштио резултате досадашњих сазнања о појединим питањима како у југословенској тако и у чехословачкој историографији. На скупу је вођена веома плодна и интересантна дискусија. Општа је оцјена да је он успио.

На крају дводневног рада одржана је сједница Комисије за историју, на којој је поред осталог закључено да се наредни скуп одржи у Југославији 1986. године на тему — Основни проблеми раз-

воја друштва у доба феудализма до почетка XVI вијека на територији Југославије и Чехословачке. На сједници Комисије је одато признање предсједницима Н. Петровићу и М. Кропилаку. Било је ријечи и о томе како обиљежити јубиларно XX засједање Комисије.

На крају треба истаћи одличну организацију и добре услове за рад скупа, као и настојања домаћина да боравак учесника скупа буде што угоднији. Учесницима је, поред осталог, било омогућено разгледање културноисторијских споменика и музеја у Братислави и њеној околини. Заслугом организатора учесници су колективно посјетили Девин, праисторијску насеобину, а затим келтску римску и словенску насеобину, односно Великоморавску тврђаву, која је живјела све до почетка XVIII вијека, када ју је Наполеонова војска разрушила. Професор Матуш Кучера је објаснио учесницима историјски развој Девина. Учесници су посјетили и изложбу у Девину »Velika Morava a Bratislava«, која пружа интересантну слику историјског и културног развоја Великоморавске државе. Учесници су посјетили и Словачки народни музеј, као и низ културноисторијских споменика у Братислави.

Јован Р. Бојовић

ГОЈКО ВУКМАНОВИЋ. БИБЛИОГРАФИЈА О РАЗВИТКУ РАДНИЧКОГ ПОКРЕТА, КПЈ, НАРОДНООСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА И РЕВОЛУЦИЈЕ У ОПШТИНИ БАР 1903 — 1945. ГОДИНЕ

Бар 1984. год. стр. 154

Познати и вриједни прегалац Гојко Вукмановић овом књигом потврдио је своју научну и стручну способност, створивши добар увид знатнижељницима научне мисли и информатике у прикупљање документационог материјала о историји југоисточног подручја црногорског приморја, па и шире. И поред обиља библиотека у Југославији и врских стручњака

на пољу библиотекарства, Гојко Вукмановић није имао узора ни студије која би му послужила као путоказ у трасирању методологије ове књиге.

Књига се састоји од два дијела. Први дио односи се на тематику везану за кратак преглед развојка организованог радничког покрета у Бару. Пресудан моменат за развој радничког покрета у

Европи па и у барском крају био је изградња жељезничких пруга и усавршавање индустријске производње примјеном научних достигнућа, нарочито на пољу физике и хемије. Индустријализација ма које врсте условљава већу подјелу рада и стручно образовање, које је као законита појава ло 1918. године у нашим земљама изазвало ривалство и незадовољство због различитих цијена надница између квалификованих и неквалификованих радника.

У првом дијелу дат је и кратак преглед историјских збивања везаних за барску средину или људе из те средине. Ипак се стиче утисак да је мало простора посвећено управо збивањима у барској средини и радничком покрету, мада је и сама тематика условљавала да се аутор ограничи на номенклатуру библиографских радова.

Аутор је морао уложити велики труд и имати још веће стрпљења да би сакупио 130 библиографских јединица у овој књизи. На овај начин Гојко Вукмановић је

указао да трагајући за изворима по хеуристичким принципима уз коришћење научне методологије подручје барске општине може бити историјски ваљано освјетљено низом монографија. Да би његова књига послужила као добар приручник за тражење података о личностима које су биле носиоци збивања у радничком покрету у Бару у првој половини 20. вијека аутор је на крају дао и регистар имена. Посебно ће му бити захвални писци енциклопедијских јединица чија је одговорност да им текстови буду тачни и разговорни и пред историјом и обичним читаоцем веома велика. Уосталом, енциклопедије су „прозор у свијет“ културног наслеђа времена и цивилизације у којој су стваране и огледало времена пред којим се полажу испити зрелости културе и писане ријечи.)

Књига Гојка Вукмановића представља за духовну баштину Бара и за рад библиотекарства извјесну драгоценост.

Милан Бајовић

МЕТОДОЛОГИЈСКИ И ЗНАНСТВЕНОИСТРАЖИВАЧКИ ПРОБЛЕМИ ХИСТОРИЈЕ ПОСЛИЈЕ 1945.

Научни скуп, Загреб 1984.

На научном састанку који је 6. и 7. децембра 1984. године одржан у Загребу, предмет пажње окупљених научних радника била је послјератна историја Социјалистичке Југославије, њена изученост и мјесто у укупној југословенској историографији. Скуп је одржан у просторијама Института за историју радничког покрета Хрватске, под називом „Методолошки и знанственоистраживачки проблеми историје послјере 1945“.

Идејни творци и организатори састанка су секције за послјератну изградњу Института за згодино делавског гибанија Словеније и Института за историју радничког покрета Хрватске, а

имао је за циљ да се први пут на научном скупу у Југославији, ради размјене искустава и информисања о достигнућима научним резултатима, окупе истраживачи који се у институтима за раднички покрет, националним или пак регионалним, баве проучавањем послјератног периода. Зато су, поред представника из свих републичких центара, у раду скупа учествовали и представници историјских института из Новог Сада, Приштине и Сплита.

На пленарним сједницама, током дводневних разговора, покренут је низ актуелних питања која се, у научно-методолошком погледу, постављају пред истраживаче послјератне историје.